

Návrh zámeru zabezpečenia energetických certifikátov a pasportov obnovy vybraných verejných budov v správe Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky pripravilo návrh zámeru zabezpečenia energetických certifikátov a pasportov obnovy vybraných verejných budov v správe Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Energetickou certifikáciou sa zatrieduje budova do energetickej triedy. Jej základom je výpočet a kategorizácia budov. Osvedčením o vykonanej energetickej certifikácii je energetický certifikát, ktorý musí spĺňať náležitosti zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Energetickou hospodárnosťou sa rozumie množstvo energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy, najmä množstvo energie potrebnej na vykurovanie a prípravu teplej vody, na chladenie a vetranie a na osvetlenie. Pasportizácia slúži na zdokumentovanie stavu existujúcich stavieb. Cieľom je preskúmať, zhodnotiť a opísať budovu ako celok na účel bezpečnej prevádzky budovy, zabezpečenia jej správy a optimalizácie nákladov na energiu, správu a prevádzku. Jednotlivým čiastkovým zameraním pasportizácie budovy sú lokalizácia a dispozícia budovy a jej častí, stavebné konštrukcie a ich stav, technické vybavenie, fixné prevádzkové náklady a variabilná spotreba energie a v neposlednom rade využiteľnosť stavby.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je rezortom s najväčším počtom verejných budov v Slovenskej republike, ktoré má vo svojej správe. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky pripravilo v priebehu roka 2024 zoznam 321 prevažne administratívnych budov, ktoré sa nachádzajú na celom území Slovenskej republiky a ich charakter zároveň umožňuje žiadať o mimorozpočtové finančné zdroje. Ide najmä o budovy, na ktorých sa od ich kolaudácie nevykonávali komplexné rekonštrukčné a modernizačné práce a sú v zhoršenom stave. Finančné náklady na údržbu (prevádzku) takýchto budov, ako aj zabezpečenie vhodných pracovných podmienok nielen pre zamestnancov v štátnej službe a zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, ale aj príslušníkov Policajného zboru a Hasičského a záchranného zboru je pre Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky veľmi náročné a neefektívne. Investície do prevádzky a údržby (administratívnych) budov v správe Ministerstva vnútra Slovenskej republiky si každoročne vyžadujú desiatky miliónov eur a sú nepriaznivé aj pre životné prostredie.

Zmena klímy a jej globálne dopady prinútili mnohé krajiny zmeniť smerovanie v rôznych oblastiach, jedným z nich aj v sektore budov, ktorý je v Európe najväčším spotrebiteľom energie. Podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1275 z 24. apríla 2024 o energetickej hospodárnosti budov, budovy zodpovedajú za 40 % konečnej spotreby energie v EÚ a 36 % jej emisií skleníkových plynov súvisiacich s energetikou, pričom 75 % budov v EÚ je stále energeticky neefektívnych. Významná obnova existujúcich budov, bez ohľadu na ich veľkosť, poskytuje príležitosť prijať nákladovo efektívne opatrenia na zvýšenie energetickej hospodárnosti.

Časťou Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je Komponent 19 – REPowerEU Reforma 3: Vytvorenie databázy a systému výmeny údajov o energetickej hospodárnosti budov, ako jednotnej digitálnej dátovej platformy na zhromažďovanie, spracúvanie, uchovávanie a výmenu štruktúrovaných informácií o energetickej hospodárnosti verejných a súkromných budov na Slovensku. Vykonávateľom reformy je Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky. Účelom dátovej platformy je poskytnúť príslušným zainteresovaným stranám prístup k údajom o budovách a pomôcť urýchliť a prioritizovať investície do obnovy budov, najmä budov

s najnižšou energickou hospodárnosťou. Na Reformu 3 nadväzuje Reforma 4: Spravovanie budov štátnej správy, ktorej cieľom je vytvoriť rámec pre efektívne spracovanie budov štátnej správy, najmä prostredníctvom lepšieho energetického manažmentu, efektívnejšieho vyžívania dostupných priestorov budov a strategického prioritného plánovania obnovy a výstavby budov. Reforma 4 zahŕňa prípravu stratégie spravovania budov štátnej správy, v ktorej sa vymedzia nástroje a postupy na optimalizáciu fondu budov štátnej správy a jeho efektívnejšie využívanie, zvyšovanie energetickej efektívnosti, dosahovanie úspor energie a zvyšovanie využívania energie z obnoviteľných zdrojov a riešení šetrných k životnému prostrediu a zníženie celkových nákladov spojených s užívaním budov. Vykonávateľom Reformy 4 je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 31 z 18. januára 2024 k návrhu na zmenu úlohy C.5. vyplývajúcej z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 201 z 26. apríla 2023 k návrhu zmeny Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky.

Údaje o energetickej hospodárnosti budov získané prostredníctvom Reformy 3 pre budovy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky budú podkladom pre ďalšie možnosti plánovania obnovy budov a znižovania dopytu po energii spotrebúvanej v budovách, a to zlepšením ich energetickej efektívnosti a energetickej hospodárnosti.

Predpokladaná hodnota obstarania energetických certifikátov a pasportov obnovy budov je 1 806 000,- EUR s DPH. Uvedená suma bude v plnom rozsahu financovaná z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, bez nutnosti finančnej spoluúčasti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Z tohto dôvodu má Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky záujem byť priamo vyzvané zo strany Ministerstva dopravy Slovenskej republiky na uzatvorenie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a uchádzať sa tak o finančné prostriedky určené na obnovu verejných budov.